

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Stendahls bil
Edet 1:17 m.fl.

Framtagen av: PEX- och geodataenheten
Datum: 2026-04-07, reviderad 2026-07-10
Version: 1.0

DNR: 2015/KS0478

LILLA EDETS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning	3
Detaljplanens syfte och huvuddrag	3
Genomförandet av samrådet.....	3
Samrådsredogörelsens syfte	4
Sammanfattning av inkomna yttranden.....	4
Sändlista	5
Statliga verk, övriga myndigheter och bolag.....	5
Sakägare	5
Kommunala nämnder	5
Övriga.....	5
Inkomna yttranden.....	6
Statliga verk, övriga myndigheter och bolag.....	6
Länsstyrelsen	6
Lantmäteriet.....	11
Trafikverket.....	12
Statens geotekniska institut (SGI)	13
Statens geotekniska institut (komplettering 2017-03-02).....	14
Räddningstjänsten	16
SGU (Statens geologiska undersökning).....	16
Vattenfall Eldistribution	16
Kommunala nämnder	17
Miljö- och byggnämnden	17
Kultur- och fritidsnämnden	17
Individsnämnden och omsorgsnämnden	17
Tekniska nämnden.....	17
Sakägare	17
Stendahls bil AB.....	17
Fastighetsägare 1	17
Fastighetsägare 2	18
Fastighetsägare 3	18

Revideringar av planförslaget.....	18
Revidering av plankarta.....	18
Revidering av plan- och genomförandebeskrivning.....	18
Kompletterade/reviderade utredningar	19
Övrigt	19
Medverkande	19

Inledning

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att bekräfta och möjliggöra fortsatt utveckling av befintlig bilhandelsverksamhet inom planområdet. Planen syftar till att anpassa byggrätten till verksamhetens nuvarande och framtida behov, inklusive möjlighet till utökad byggnadsarea för försäljning, kontor, biltvätt och service kopplad till bilhandel.

Genom detaljplanen säkerställs planmässiga förutsättningar för befintlig eller framtida verksamheters långsiktiga etablering och utbyggnad.

Genomförandet av samrådet

Kommunstyrelsen tog den 18 november 2015 beslut om samråd för *Detaljplan avseende Edet 1:17 m.fl – Stendahls bil*. Samråd har skett enligt 5 kap. 11 § Plan- och bygglagen (2010:900) PBL. Samrådstiden pågick mellan den 18 maj 2016 till den 15 juni 2016. Under samrådstiden har planförslaget varit utställt på kommunhuset i Lilla Edet, Järnväggsgatan 12. Planförslaget har även varit tillgängligt via kommunens hemsida, www.lillaedet.se

Planprocessen inleddes med enkelt planförfarande i syfte att möjliggöra utbyggnad av befintlig bilhandelsverksamhet. Under samrådet inkom dock synpunkter från bland annat Länsstyrelsen och SGI avseende geotekniska förutsättningar och risk för sekundära skred inom området. Mot bakgrund av dessa synpunkter beslutades att planarbetet skulle pausas tills att frågan om markstabilitet och skredrisk hade utretts ytterligare och åtgärdats. Efter genomförda skredsäkringar längs Göta Älv och kommunens fortsatta bedömning har planarbetet nu återupptagits.

I samband med återupptagandet har kommunen bedömt att planens förutsättningar har i samband med genomfört samråd förändrats på ett sätt som motiverar att planförfarandet övergår till normalt (standard) förfarande enligt 5 kap. 7 § PBL.

Syftet med detaljplanen är oförändrat sedan samrådsskedet - att bekräfta och planmässigt anpassa befintlig användning för bilhandel samt möjliggöra en långsiktig utveckling av verksamheten inom planområdet. Ingen förändring har sedan samråd skett i den avsedda markanvändningen eller planens inriktning.

Inför granskning har däremot plankartan och planbestämmelserna setts över och uppdaterats. De tidigare planbestämmelserna från samrådshandlingen har moderniserats och anpassats till Boverkets planbestämmelsekatalog (DPB 2) för att uppfylla dagens krav på tydlighet, spårbarhet och digital kompatibilitet.

Planens bestämmelser har därmed tolkats om och strukturerats om utifrån nuvarande terminologi, men de reglerar i sak samma innehåll och syfte som tidigare. Plankartan med beskrivningen har även kompletterats utifrån inkomna samrådsyttranden från remissinstanser.

Mot denna bakgrund har kommunen gjort bedömningen att planens syfte och innebörd är oförändrade, och att nytt samråd enligt 5 kap. 18 § PBL inte krävs. Planarbetet kan därmed fortsätta med granskning som nästa steg i processen.

Samrådsredogörelsens syfte

En samrådsredogörelse är en sammanställning av de synpunkter som inkommit under samrådstiden. Detaljplanen revideras efter en avvägning av de synpunkter som inkommit under samrådet och därefter skickas detaljplanen ut på granskning enligt 5 kap Plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Sammanfattning av inkomna yttranden

Femton (15) yttranden har inkommit under samrådstiden. Av dessa var tio utan erinringar mot planförslaget. Samtliga yttranden finns att ta del av i sin helhet i kommunens diarium.

Ett antal statliga verk, myndigheter och bolag har inkommit med yttranden som kortfattat kan sammanfattas enligt följande. Länsstyrelsen har bland annat lämnat synpunkter gällande önskemål om vissa kompletteringar gällande hänsyn till risker kopplade till väg e45 samt åtgärder kopplade till dagvattenhantering. Vidare har Statens geotekniska institut (SGI) lämnat synpunkter och önskemål om vidare redovisning kopplat till stabilitet och risk för sekundärskred kopplat till Göta Älv. Trafikverket har inkommit med synpunkter gällande byggrättens placering i förhållande till väg 167 och befintlig byggnation. Lantmäteriet har yttrat funderingar över i samrådshandlingarna felaktigt beskriven transformatorstation samt redaktionella synpunkter.

Tre privata sakägare enligt sakägarkretsen har då godkänt samrådsförslaget utan erinringar.

Sändlista

Statliga verk, övriga myndigheter och bolag

Lantmäteriet
Länsstyrelsen Västra Götalands län
Statens geotekniska institut
Trafikverket
Göteborgsregionen
Räddningstjänsten Storgöteborg
Vattenfall elanläggning
Global Connect AB
Telia AB /Skanova
Hjärtums elförening ek.för.
Trollhättan energi

Sakägare

Sakägare enligt fastighetsförteckning daterad 2015-11-09.

Kommunala nämnder

Bildningsnämnden
Socialnämnden
Samhällsnämnden

Övriga

FB Bostad AB
Ekeblad Bostad AB

Inkomna yttranden

Statliga verk, övriga myndigheter och bolag

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Kommunen måste beakta frågor som berör stabilitet och risk för skred för att planområdet ska vara lämpligt för sin användning. Kommunen bör också beakta frågor som berör farligt gods, vatten, störningar samt lantmäteri- och trafikfrågor.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa/säkerhet med avseende på stabilitet och risk för skred måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av prövningsgrunderna.

Stabilitet och Risk för skred

Länsstyrelsen delar Sveriges geotekniska instituts (SGI) bedömning om hänsyn till stabilitet och risk för skred. Kommunen måste beakta SGI:s synpunkter när det gäller kompletteringar av utredningar och vidtagande av nödvändiga åtgärder.

SGI har lämnat ett yttrande över planförslaget daterat 2016-06-14. SGI ställer sig frågande till. ”lämpligheten att anta en ny detaljplan där ett skredområde i princip kan nå ända fram till plangränsen. Utifrån geoteknisk säkerhetssynpunkt krävs att de låga säkerheterna vid Göta älv, dvs utanför planområdet, hanteras för att planområdet, med hänsyn till stabiliteten och sekundär skredutbredning, ska anses lämpligt”.

Läs mer om SGI:s synpunkter i yttrandet som bifogas i sin helhet.

Kommunens kommentar

Noterat. Se kommunens svar till SGI på sida 12.

Råd enligt 2 kap.

Enligt 5 kap 14 § PBL är en av Länsstyrelsens uppgifter under samrådet att ge råd om tillämpningen av 2 kapitlet PBL.

Farligt gods

E45 är en primär transportled för farligt gods. Plankartan reglerar att friskluftsintag ska placeras vända bort från E45 och att utrymning ska vara möjlig från den sida av byggnaden som inte vetter mot väg E45. I riskanalysen görs bedömningen att risksituationen i området blir tillfredställande om dessa åtgärder genomförs i tillbyggnaden.

Länsstyrelsen anser normalt att det bör vara ett byggnadsfritt avstånd på 30 meter från en farligt godsled. Det är bra att planen anger att marken nära leden inte får bebyggas. Även om individrisken är acceptabel från 25 meter från leden rekommenderar Länsstyrelsen att det bebyggelsefria området utökas till 30 meter.

Vid detta korta avstånd mellan byggnader och transportled för farligt gods anser Länsstyrelsen att det ska vara fasad i obrännbart material mot leden. Länsstyrelsen rekommenderar att en planbestämmelse förs in på plankartan som anger att inom 50 meter från E45 ska fasad som vetter mot leden utformas i obrännbart material. Denna bestämmelse kan sedan gälla vid återuppbyggnad av byggnad som brunnit ner/rivits.

Motiv till Länsstyrelsens bedömning är att syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utbyggnad av befintlig verksamhet, men planen medger även andra verksamheter och skrymmande handel. Det innebär att det kan komma att vistas fler personer på området i framtiden än i dagsläget.

Kommunens kommentar

Noterat. Sedan samrådet har en aktualitetsprövning av den ursprungliga riskutredningen tagits fram. Aktualitetsprövningen bekräftar att risknivån för planområdet är acceptabel med de skyddsåtgärder som regleras i planen, och att förutsättningarna inte förändrats i sådan grad att ytterligare åtgärder är motiverade.

Planbestämmelserna om friskluftsintag bort från E45 och utrymning från fasad som vetter bort från E45 kvarstår i granskningshandlingen och bedöms utgöra tillräckliga skyddsåtgärder för den aktuella verksamhetstypen.

Avseende Länsstyrelsens rekommendation om obrännbart fasadmateriell inom 50 meter från E45 konstaterar aktualitetsprövningen att denna åtgärd inte är motiverad utifrån dagens risknivå och reglerad markanvändning. Kommunen har därför valt att inte föra in denna bestämmelse i granskningshandlingen.

Avseende det bebyggelsefria avståndet om 30 meter regleras prickmark mot E45 i plankartan. En del av befintlig byggnad ligger som närmast ca 26 meter från vägkant, vilket understiger det rekommenderade avståndet. Mot bakgrund av aktualitetsprövningens bedömning att risknivån är acceptabel för aktuell verksamhetstyp även på detta avstånd, och att den ursprungliga riskutredningens osäkerhetsanalys redan tagit höjd för ökad person- och trafikbelastning, ges den aktuella byggnadsdelen samma byggrätt som resterande fastighet.

Vatten

Införandet av nytt skyddsområde och nya skyddsföreskrifter för Göta Älv innebär ett krav på ett ökat hänsynstagande vid avledning av dagvatten från planområdet.

Det omhändertagande av dagvatten som föreslås i dagvattenutredningen verkar rimlig. Utredningen och planbeskrivningen föreslår att ett utjämningsmagasin i form av fördröjningsdamm anordnas i västra delen av fastigheten. Med tanke på att området ligger inom skyddsområde för vattentäkt är det mycket viktigt att denna fördröjning kommer till stånd och att det dessutom sker en rening av dagvattnet som utredningen föreslår. Det saknas dock reglering på plankartan av att yta avsätts för detta ändamål. Som kartan nu är utformad så är det möjligt att bebygga det område där dagvattenutredningen föreslår att en fördröjningsdamm ska anläggas.

Länsstyrelsen anser att det bör införas en tydlig planbestämmelse som säkerställer en godtagbar dagvattenhantering med hänsyn till Göta älv och vattentäkter, t ex i form av fördröjning och/eller rening. Dessutom behöver det regleras på plankartan att lämplig yta säkerställs för dagvattenhanteringen. Hantering av släckvatten från eventuell brand ska också beaktas.

Kommunens kommentar

Noterat. Planhandlingarna har kompletterats med en uppdaterad dagvatten- och skyfallsutredningen. Avseende vattenskyddsområdet för Göta älv har förutsättningarna förändrats sedan samrådet. Regeringen upphävde 2025 beslutet om vattenskyddsområde, och ärendet prövas nu på nytt. Eftersom planområdet ligger inom det tidigare inre skyddsområdet vars behov inte ifrågasatts, har utredningen ändå tillämpat riktvärden för mycket känslig recipient som försiktighetsåtgärd.

Den föreslagna dagvattenhanteringen utgörs av makadamdiken inom fastigheten, dimensionerade för fördröjning av ett 20-årsregn med klimatfaktor och med rening innan utsläpp till det kommunala dagvattennätet. Föroreningsberäkningar visar att samtliga föroreningshalter och mängder minskar efter rening jämfört med befintlig situation, och planområdet bedöms därmed inte bidra till någon försämring av recipientens status.

För att säkerställa att yta för dagvattenhanteringen finns tillgänglig inom fastigheten har plankartan kompletterats med prickmark där dagvattenanläggningen ska placeras. Den konkreta utformningen och dimensioneringen regleras i samband med bygglov vid nybyggnation, i enlighet med de principer som fastslås i detaljplanen och dagvatten- och skyfallsutredningen.

Avseende släckvatten från eventuell brand så omfattar verksamheten bilförsäljning utan verkstad, lackering eller tvätt, vilket innebär en begränsad hantering av brandfarliga vätskor och kemiska produkter inom fastigheten. I anslutning till planområdet finns tre befintliga brandposter, två längs Skillnadsgatan söder om planområdet samt en vid cirkulationsplatsen Brovägen/E45, samtliga inom 50 meter från planområdesgränsen.

Störningar

Länsstyrelsen anser att det är rimligt att skyddsavståndet till bostäderna kan halveras till 25 meter om ett plank på minst 3 meter uppförs mellan verksamheten och bostäderna. Det är också bra att en planbestämmelse om att ventilationsutsläpp ska ske minst 50 m från bostäderna har införts på plankartan. Övriga skyddsåtgärder kan regleras av kommunens miljönämnd om så behövs.

Buller från verksamheten kan vara störande för närliggande bostäder men kan begränsas om det skyddande planket uppförs.

Kommunens kommentar

Kommunen delar Länsstyrelsens bedömning att ett skyddsavstånd om 25 meter är tillräckligt, och detta regleras fortsatt i plankartan genom prickmark mot bostadsbebyggelsen. Bestämmelsen om ventilationsutsläpp minst 50 meter från bostadshus kvarstår också i planen.

Sedan samrådet har dock planförslagets verksamhetsinnehåll förändrats betydligt. Den ursprungliga utredningen om skyddsavstånd från 2013 avsåg en bilverkstad med möjlighet till lackering, alltså en verksamhet med påtaglig risk för buller från kompressorer, fläktar, mekanisk bearbetning och motoravgaser. Planförslaget medger inte längre sådan verksamhet inom planområdet. Det som nu regleras och avses är renodlad bilförsäljning med uppställning av fordon, vilket medför en väsentligt lägre störningspotential mot omgivande bostäder.

Mot denna bakgrund bedömer kommunen att ett tre meter högt plank inte är motiverat som kompensatorisk åtgärd för den aktuella verksamhetstypen, och att planbestämmelsen om plank därför längre regleras i granskningshandlingen. Skyddsavståndet om 25 meter bedöms tillräckligt för ett detaljhandel- och verksamhetsområde, utan krav på kompletterande avskärmning.

Eventuella faktiska störningar mot bostadsbebyggelsen, exempelvis ljusstörningar från uppställda fordon eller belysning, hanteras vid behov via tillsynsvägen med stöd av miljöbalken, som Länsstyrelsen också konstaterar i sitt yttrande. Kommunen bedömer att denna hantering är mer proportionerlig och ändamålsenlig än att reglera en åtgärd vars behov inte är utrett för den aktuella verksamheten.

Lantmäteriets synpunkter

Lantmäteriet i Uddevalla har lämnat ett yttrande daterat 2016-05-30. I yttrandet står det bl.a. att "Plankartan måste kompletteras med en markreservation som säkrar rättigheten till transformatorstationen". I yttrandet påpekas också att "aktualitetsdatum för fastighets- och detaljredovisning saknas för grundkartan".

Länsstyrelsen anser att Lantmäteriet synpunkter bör beaktas under det fortsatta planarbetet. Lantmäteriets yttrande bifogas i sin helhet.

Kommunens kommentar

Noterat. Lantmäteriets synpunkter har besvarats på sida 10.

Trafik

Trafikverket har lämnat ett yttrande över planförslaget, daterat 2016-06-14, i vilket står bland annat om byggrättens placering. Trafikverket anser att

"Planförslaget medger en byggrätt närmare väg 167 jämfört med befintlig bebyggelse. Trafikverket rekommenderar kommunen att inte utvidga byggrätten så pass mycket, då det kan utgöra hinder för infarten och riskera köbildning på väg 167."

Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning. Trafikverkets yttrande bifogas i sin helhet.

Kommunens kommentar

Noterat. Den medgivna byggrätten mot väg 167 har justerats och anpassats för att bättre överensstämma med befintligt avstånd mellan byggnad och väg.

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön och det finns inget behov av att en miljökonsekvensbeskrivning skulle tas fram. Samråd om behovsbedömning inte har skett med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen delar dock i efterhand kommunens bedömning om betydande miljöpåverkan.

Kommunens kommentar

Noterat.

Lantmäteriet

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

Transformatorstation

I planbeskrivningen anges att en transformatorstation finns inom planområdet. Dock så framgår det inte av bifogade kartor var inom området den är placerad. Plankartan måste kompletteras med en markreservation som säkrar rättigheten till transformatorstationen.

Kommunens kommentar

Den tidigare uppgiften om att en transformatorstation finns inom planområdet var felaktigt beskrivet i planhandlingarna. Den befintliga transformatorn är placerad precis utanför planområdet. Planbeskrivningen har justerats i detta avseende.

Grundkarta

Aktualitetsdatum för fastighets- och detaljredovisning saknas för grundkartan.

Delar av planen som bör förbättras

Planbestämmelser

Bestämmelsen om utfartsförbud bör betecknas enligt Boverkets allmänna råd om planbestämmelser.

Kommunens kommentar

Noterat. Bestämmelsebeskrivningen avseende utfartsförbud har nu förtydligats.

Trafikverket

Trafikverkets synpunkter

Trafikflöde

Sett till intentionerna med detaljplanen kommer inte trafikflödena att ändras och Trafikverket har därmed ingen synpunkt på trafikbelastningen. Om verksamheten utökas i framtiden bör en trafikutredning först göras och samrådaskommunens kommentar

Kommunens kommentar

Noterat. Planhandlingarna har nu kompletterats med trafikutredning som visar på befintliga och förväntade trafiksiffror gällande biltransporter med lastbil samt besökare.

Byggrättens placering

Planförslaget medger en byggrätt närmare väg 167 jämfört med befintlig bebyggelse. Trafikverket rekommenderar kommunen att inte utvidga byggrätten så pass mycket, då det kan utgöra hinder för infarten och riskera köbildning på väg 167.

Kortaste avstånd från byggrätten till vägkanten på E45 är ca 26 meter. Eftersom detaljplanen inte medger byggnation närmare E45 än den redan befintliga bebyggelsen gör Trafikverket bedömningen att föreslagen lokalisering är godtagbar.

Kommunens kommentar

Noterat. Den medgivna byggrätten mot väg 167 har justerats och anpassats för att bättre överensstämma med befintligt avstånd mellan byggnad och väg.

Risk

Enligt den riskanalys som tagits fram i planarbetet bedöms risksituationen inom planområdet vara tillfredsställande i fall föreslagna skyddsåtgärder genomförs. Dessa åtgärder finns specificerade som planbestämmelser och Trafikverket bedömer därför behovet vara säkerställt.

Kommunens kommentar

Noterat. Observera att planbestämmelserna avseende farligt gods har justerats i granskningshandlingen jämfört samrådsförslaget. Bestämmelsen om obrännbart fasadmateriäl har utgått, baserat på den aktualitetsprövning av riskutredningen som genomförts (Sweco, 2026). Kvarvarande bestämmelser om friskluftsintag och utrymning kvarstår oförändrade.

Övrigt

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Statens geotekniska institut (SGI)

Underlag:

1. Plankarta med bestämmelser och illustrationskarta, Detaljplan för Edet 1:17 m fl – Stendahls Bil, Lilla Edets kommun, Västra Götalands lä, samrådshandling upprättad 2016-03-18 av Norconsult AB.
2. Planbeskrivning avseende fastigheterna Edet 1:17 m fl. detaljplan för skrymmande handel inom Edet 1:17 m fl. i Lilla Edets kommun. (15-sty-4009). Lilla Edets kommun, Västra Götalands län, samrådshandling upprättad 2016-03-18. Dnr: 2015/ks0478.
3. Stendahls bil, Lilla Edets kommun, Geoteknisk undersökning: PM avseende geotekniska förhållanden, upprättad 2014-09-01 av Norconsult AB med uppdragsnummer 103 26 56.
4. PM skyddsavstånd Stendahls bil, Lilla Edet, upprättad 2013-05-23 av Norconsult AB med uppdragsnummer 1012635-45.
5. Lilla Edets, Detaljerad stabilitetsutredning, Smörkullen upprättad 2008-04-21 (Rev A) (2005-05-13 ursprungligt datum) av SIG med diarienummer 2-0409-0611.
6. Synpunkter skickade via mail 18 juni 2008 från SGI avseende 5,50-0701-0026 Lilla Edet Dp för Smörkullen, samråd geoteknik.

SGI:s ställningstaganden

Planområdet är beläget i Lilla Edet, ca 200 m från Göta älv, i anslutning till området Smörkullen. Aktuell plan gränsar till ett område som i Göta älv utredningen ”Skredrisker i Göta älv dalen i ett förändrat klimat, Slutrapport” är klassat som ett område med hög skredrisknivå. Sannolikheten för skred har i Göta älvutredningen delats in i fem klasser, S1-S5. För området fram till aktuell detaljplan har sannolikheten för skred klassat till S4, vilket är den näst högsta klassen och innebär en tydlig sannolikhet för skred, enligt utredningens nomenklatur.

En tidigare utredning för en detaljplan för området kring Smörkullen, [5], visar att slänten ned mot Göta älv inte är tillfredställande stabil för befintliga förhållanden för partiet närmast bakom släntrönet. Det framgår att det finns ett behov av stabilitetsförbättrande åtgärder oavsett om utbyggnad enligt planen genomförs eller inte. SGI tar i sitt yttrande över planen, [6], upp behovet av kompletterande geotekniska undersökningar och sannolikt också stabilitetsförbättrande åtgärder för att säkra befintlig bebyggelse såväl öster som norr om planområdet. I yttrandet påtalar också att eftersom kvicklera konstaterats inom huvuddelen av jordprofilen kan man inte utesluta att ett lokalt skred kan ge upphov till följdskred som påverkar befintlig bebyggelse. Ett initialskred vid älven skulle därmed

kunna leda till följdskred som når ända fram till och eventuellt in i nu aktuellt planområde enligt dessa båda utredningar.

SGI ställer sig frågande till lämpligheten att anta en ny detaljplan där ett skredområde i princip kan nå ända fram till plangränsen. Utifrån geoteknisk säkerhetssynpunkt krävs att de låga säkerheterna vid Göta älv, dvs utanför planområdet, hanteras för att planområdet, med hänsyn till stabiliteten och sekundärskred skredutbredning, ska anses lämpligt.

I den geotekniska undersökningen som redovisas för aktuell detaljplan är förhållandena för slänterna vid älven ofullständigt redovisade. Den kombinerade analysen saknas och det framgår ej om den ur stabilitetssynpunkt värsta sektionen valts vid beräkning. Det saknas redovisning av hur valda värden förhåller sig till uppmätta värden både när det gäller skjuvhållfasthet och portryck. I stabilitetsberäkningen med de långa glidyterna upp mot detaljplaneområdet ser det ut som om delar av påförd belastning, ex trafiklasten, ligger på mothållande sida av glidyten.

Lokalstabiliteten ned mot befintlig trafikplats redovisas ej i underlaget till detaljplanen. SGI anser att denna skall klargöras i arbetet med detaljplanen.

Stabiliteten mot planerad fördröjningsdamm bör kontrolleras och säkerhetsställas i detaljplaneskedet.

Statens geotekniska institut (komplettering 2017-03-02)

Yttrande gällande svar från Norconsult daterat 2017-01-12

Statens geotekniska institut (SGI) har från Lilla Edets kommun erhållit ett svar på vårt tidigare yttrande daterat 2016-12-23.

Underlag:

1. Stendahls bil, Lilla Edets kommun, Geoteknisk undersökning: PM avseende geotekniska förhållanden, upprättad 2014-09-01 reviderad 2016-11-21, av Norconsult AB med uppdragsnummer 103 26 56.
2. Lilla Edet, Detaljerad stabilitetsutredning, Smörkullen upprättad 2008-04-21 (Rev A) (2005-05-13 ursprungligt datum) av SGI med diarienummer 2-0409-0611.
3. SGI:s yttrande över aktuell detaljplan i samrådsskedet, daterat 2016-06-14, med beteckning 5.2-1605-0354.
4. SGI:s yttrande över aktuell detaljplan efter komplettering med geoteknisk utredning, daterat 2016-12-23, med beteckning 5.2-1605-0354.
5. Svar på SGI:s yttrande över samrådshandling, Lilla Edet, Stendahls bil, detaljplan, upprättat av Norconsult AB, daterat 2017-01-12

SGI:s ställningstaganden

Planområdet är beläget i Lilla Edet, ca 200 m från Göta älv, i anslutning till området Smörkullen. Konsulten har i [5] svarat på de frågeställningar som SGI hade i tidigare yttrande [4].

SGI efterlyste i yttrandet [4] ett helhetsgrepp där stabiliteten vid älven klarlades för att även stabiliteten för planområdet ska anses tillfredsställande. Konsulten anger i sitt svar att stabiliteten för

stora delar av slänten är tillfredsställande och att det enbart återstår ett parti av slänten där stabiliteten är låg. Konsulten anger även att denna sektion skulle kunna räknas upp med hjälp av 3D-effekter. SGI ser fram emot att få ta del av dessa beräkningar. SGI vill fortfarande lyfta att de två utredningarna som redovisas har mycket olika syn på hur lerans hållfasthet i området ser ut och ser även fram emot att dessa beräkningar och redovisningen klargör hur förhållandena faktiskt ser ut, se [4].

Konsulten har gjort en beräkning med en bedömd erosion i strandkanten. SGI vill lyfta frågan gällande om storleken på erosionen stämmer överens med de analyser som gjordes i Göta älv utredningen gällande erosion.

Detaljplanen för väg E45 är daterad 2007-10-24. Området med risk för bakåtgripande skred markerades i Göta älvutredningen som är daterad 2012-03 -26. I Göta älv utredningen kompletterades metodiken för bedömning av bakåtgripande skred jämfört med tidigare praxis.

Konsulten anger att lokalstabiliteten mot befintlig trafikplats omhändertagits i detaljplanearbetet för E45. SGI undrar om förutsättningarna för dimensioneringen av lokalstabiliteten för stödmuren mot trafikplatsen innebär att lastrestriktioner bör införas för nu aktuell detaljplan.

Om fördröjningsdamm ska utföras på fastigheten ska stabiliteten mot denna kontrolleras och säkerställas i detaljplaneskedet. PBL tillåter inte att frågor gällande människors hälsa och säkerhet förskjuts till senare skeden utan ska vara klarlagda vid planläggning.

SGI:s ställningstagande kvarstår, gällande att det utifrån geoteknisk säkerhetssynpunkt krävs att de låga säkerheterna vid Göta älv hanteras för att planområdet, med hänsyn till stabiliteten och sekundär skredutbredning, ska anses lämpligt.

Kommunens kommentar

Efter samrådet har en kompletterande geoteknisk utredning genomförts (Norconsult, 2018) samt stabilitetshöjande åtgärder i form av avlastningsschakt utförts längs älvslänten vid Smörkullen under 2023. Av utredningen framgick det att planområdet bedöms ligga på stabil mark och inte påverkas vid ett eventuellt initialskred. SGI har i sin bedömning (Stabilitet i området vid vägskanan i Lilla Edet, augusti 2024) konstaterat att området runt Smörkullen i huvudsak har, efter genomförda åtgärder, tillfredsställande stabilitet och att ingen akut skredrisk föreligger. Mot bakgrund av utredningen från 2018 och genomförda stabilitetshöjande åtgärder bedömer kommunen att frågan om markstabilitet nu är tillräckligt utredd och åtgärdad, och att planområdet har tillräckliga geotekniska förutsättningar för att gå vidare till granskning.

Avseende SGI:s specifika fråga om huruvida dimensioneringsförutsättningarna för stödmuren (gabionmuren) mot trafikplatsen för väg E45 innebär att lastrestriktioner bör införas för planområdet, har en kompletterande geoteknisk PM tagits fram (Awer, 2026). Undersökningen behandlar stabiliteten i sektionen mellan befintlig och ny byggnad och slänten med gabionmuren mot påfartsrampen till E45. Den visar att stabiliteten uppfyller kraven på säkerhetsfaktor för befintliga förhållanden, och även för den byggrikt planen. För ytan närmast gabionmuren, som regleras med prickmark, visar utredningen att en last om 7,5 kPa är tillfredsställande. För att säkerställa att lasten inte överskrider har plankartan kompletterats med en bestämmelse som förhindrar parkering av och upplag med tunga fordon inom denna yta.

Räddningstjänsten

Som en riskreducerande åtgärd föreslås att friskluftsintag placeras så långt som möjligt ifrån E45, räddningstjänsten önskar att man på tilluften monterar spjäll vilket möjliggör att stänga av tilluften och möjliggöra inrymning i samband med brand eller annan olycka på E45.

Kommunens kommentar

Planhandlingarna har kompletterats med en utförandebestämmelse som reglerar att friskluftsintag ska placeras på fasad som vetter bort från väg E45. Tekniska aspekter avseende ventilationssystem och eventuella spjäll i tilluften är byggnadstekniska frågor som hanteras i samband med projektering och bygglov. Kommunen har dock noterat önskemålet.

SGU (Statens geologiska undersökning)

SGU avstår från att lämna synpunkter i ert ärende 2015/KS0478 Samråd, Detaljplan för Edet 1:16 m.fl. - Stendahls Bil (vårt dnr 33-1159/2016).

Vattenfall Eldistribution

Vattenfall Eldistribution har som kommunen känner till elkablar inom planområdet. I kartutdraget illustreras lågspänningskablar med blå streckade linjer och högspänningskabel med röd streckad linje.

*KARTBILAGA HAR TAGITS BORT AV UTRYMMESKÄL, MEN REDOVISAS I DET
URSPRUNGLIGA YTTRANDET*

Kablarna redovisas i ett osäkert läge.

Om det är nödvändigt att flytta kablar i samband med genomförandet av detaljplanen, utförs det av Vattenfall Eldistribution men bekostas av exploatör.

Kommunens kommentar

Noterat.

Kommunala nämnder

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden har inget att erinra mot planförslaget enligt samrådshandlingen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden noterar informationen och har inga synpunkter på ändring av detaljplanen.

Individsnämnden och omsorgsnämnden

Individnämnden och omsorgsnämnden har fått förslag på detaljplan för skrymmande handel inom fastigheten Edet 1:17 m fl i Lilla Edets kommun för yttrande. Nämnderna har ingen möjlighet att behandla förslaget inom utställningstiden.

Socialförvaltningen har ingen erinran mot planförslaget.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har inget att erinra om planen.

Sakägare

Stendahls bil AB

Undertecknad har tagit del av planförslaget och godkänner det utan erinringar.

Fastighetsägare 1

Undertecknad har tagit del av planförslaget och godkänner det utan erinringar.

Fastighetsägare 2

Undertecknad har tagit del av planförslaget och godkänner det utan erinringar.

Fastighetsägare 3

Undertecknad har tagit del av planförslaget och godkänner det utan erinringar.

Revideringar av planförslaget

Revidering av plankarta

Plankartan har moderniserats avseende planbestämmelsernas struktur och beteckningar. Samtliga bestämmelser har setts över och anpassats till Boverkets planbestämmelsekatalog (DPB 2) för juridisk tydlighet och digital kompatibilitet.

Följande förändringar av planbestämmelsernas innehåll har gjorts jämfört med samrådshandlingen:

- Utförandebestämmelser har tillkommit för att stärka skyddet mot risker från väg E45 samt mot närliggande bostadsbebyggelse.
- Bestämmelsen om krav på plank om minst 3,0 meter mot närmaste bostadsbebyggelse har utgått mot bakgrunden att den markanvändning som detaljplanen nu reglerar är väsentligt förändrad sedan samrådet. Verkstadsverksamhet, tvätt och lackering medges inte längre, vilket innebär att störningspotentialen mot bostäderna är lägre än vad som förutsattes i samrådshandlingen. Eventuella störningar hanteras via tillsynsvägen enligt miljöbalken.
- En egenskapsbestämmelse (n1) har införts för prickmarken mot påfartsrampen till E45, som anger att parkering av och upplag med tunga fordon inte är tillåten inom området. Bestämmelsen säkerställer att marken inte belastas utöver vad släntstabiliteten medger enligt genomförd geoteknisk utredning
- Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar (u1) har tillkommit längs planområdets västra och södra kant, med en bredd om 4 meter, för att säkerställa markåtkomst för befintliga el-, tele- och fiberledningar.
- Byggrätten har justerats något jämfört med samrådshandlingen, bland annat mot Brovägen i norr för att säkerställa ytor för dagvattenhantering och öka avståndet mot omgivande infrastruktur. Planens huvudsakliga fotavtryck är dock oförändrat.
- Plankartan har moderniserats avseende planbestämmelsernas struktur och beteckningar. Samtliga bestämmelser har setts över och anpassats till Boverkets planbestämmelsekatalog (DPB 2) för juridisk tydlighet och digital kompatibilitet.

Revidering av plan- och genomförandebeskrivning

Plan- och genomförandebeskrivningen har moderniserats och strukturerats om i enlighet med Boverkets senaste rekommendationer för tematiskt upplägg. Detta i syfte att öka tydlighet, sökbarhet och anpassning till den pågående digitaliseringen av planhandlingar.

Innehållet har i huvudsak behållits men strukturerats om och kompletterats utifrån nya förutsättningar som framkommit under och efter samrådet. Plan- och genomförandebeskrivningen har kompletterats avseende förutsättningar och konsekvenser för dagvatten, skyfall, riskhantering kopplad till farligt gods, trafik samt geoteknik.

Kompletterade/reviderade utredningar

- En aktualitetsprövning av riskutredningen avseende farligt gods har genomförts (Sweco, 2026) och resultaten har inarbetats i planhandlingarna.
- En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram (Norconsult, 2026).
- En trafikutredning har tagits fram (Tyréns, 2026).
- Geoteknikavsnittet har kompletterats med den fördjupade stabilitetsutredningen för Skansenvägen (Norconsult, 2018), SGI:s bedömning från 2024 avseende stabilitetsförhållandena vid Smörkullen, samt en kompletterande stabilitetsutredning avseende gabionmuren mot påfartsrampen till E45 (Awer, 2026), framtagen som svar på SGI:s fråga om lastrestriktioner.

Övrigt

Plan- och genomförandebeskrivningen har uppdaterats utifrån aktuella kommunala beslut och myndighetsbeslut samt förtydligats utifrån gällande lagstiftning, däribland Lilla Edets kommuns antagna översiktsplan 2050. Det har även gjorts redaktionella ändringar och mindre justeringar i planhandlingarna, vilket inte redogörs för i detalj i samrådsredogörelsen.

Medverkande

Samrådsredogörelsen har tagits fram av PEX- och geodataenheten, sektor kommunledning genom Alexandru Panait (Tyréns Sverige AB) i Lilla Edets kommun. Representanter från övriga förvaltningar och enheter har deltagit i arbetet.

Maria Wagerland

Alexandru Panait

Planerings- och exploateringschef

Planhandläggare